

GERÇEK İMAN VE TEZAHÜRLERİ*

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!..

Aziz ve sevgili izleyiciler ve dinleyiciler!

Allah'ın selâmı, rahmeti, bereketi, her türlü ikrâmı, ihsânı cümlenizin üzerine olsun... Sevdiklerinizle beraber, Allah sizi dünyada ve ahirette mes'ud ve bahtiyar eylesin...

Ramazan geçti. İnsanların maalesef Ramazan'daki değerlerini koruyamama ihtimalleri var... Ramazan'da kazandıkları güzellikleri, kaybetme ihtimalleri var. Onun için, bugünkü sohbetimde, gerçek imanla ve gerçek imanın tezâhürü olan dış durumlarla ilgili hadis-i şerifleri, size nakletmeyi uygun gördüm.

a. İman ve Namaz

Birincisi: Ebû Saîd el-Hudrî RA Hazretleri'nden, İbnü'n- Neccâr'ın rivâyet ettiğine göre, Peygamber Efendimiz imanı şöyle târif buyurmuş:¹

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

¹ Ebû Nuaym, *Tabakâtü'l-Muhaddisîn*, c.VIII, s.206, no:1530; Ukaylî, *Duafâ*, c.II, s.229, no:776; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.131, no:165; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.41, no:4102; Ebü'ş-Şeyh, *Tabakâtü'l-Muhaddisîn*, c.II, s.353, no:616; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.151, no:423; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XI, s.56, no:10243.

الْإِيمَانُ الصَّلَاةُ، فَمَنْ فَرَّغَ لَهَا قَلْبَهُ، وَحَفِظَ عَلَيْهَا

بِحَدِّهَا وَوَقْتِهَا وَسُنَنِهَا، فَهُوَ مُؤْمِنٌ

(ابن النجار عن أبي سعيد)

RE. 193/10 (*El-îmân, es-salâtü, femen ferrağâ lehâ kalbehû, ve hafeza aleyhâ bi-ciddihâ ve vaktihâ ve sünenihâ, fehüve mü'minün.*)

İlginç bir ele alış ve Peygamber Efendimiz'in namazı bu tarzda ele alması, namazın ne kadar önemli olduğunu gösteren önemli bir belge. Buyuruyor ki, Peygamber Efendimiz:

(*El-îmân*) “İman, şu inanç dediğimiz şey, (*es-salâtü*) tamamen namazdır.” Yâni, bu buna eşittir gibi bir ifâde... Arapça'da düz bir cümlede ikinci kelime, yâni yüklem durumunda olan kelime böyle elif-lâmlı gelmez. Elif-lâmlı gelirse, tahsis ifâde eder, özel bir mânâsı vardır. (*El-îman, es-sâlatü*) demek, “İman demek, namaz kılmak demektir. Namaz bu kadar önemli!” mânâsına geliyor; (*es-sâlâh*) diye, harf-i târifli, elif-lâmlı geldiği için.

Demek ki, iman namaz demekmiş, namazları kılmaması gerekiyormuş müslüman kardeşlerimin... Tabii, bu Ramazan'da aşk ile, şevk ile, kandillerle, iftarlarla terâvihlere giden kardeşlerimizden, eğer Ramazan'dan sonra namazda gevşeyen varsa, onları ikaz edecek bir hadis-i şerîf oluyor.

Buyuruyor ki, Peygamber SAS Efendimiz devamında:

(Femen ferrağa lehâ kalbehû) “Kim namaza kalbini tamamen açarsa, ona hazır hâle getirirse; kalbini başka şeylerden temizler de, tamamen namaza gönül verirse, gönlüne namazı yerleştirirse...” demek olabilir bu ifâde. Yâni, “Gönülden, kalbinden namazı iyice sever, kalbine namaz sevgisini iyice yerleştirirse...”

(Ve hâfaza aleyhâ bi-ciddihâ) “Bütün gayretiyle ciddiyetle namaza devam ederse...”
Hâfaza-yuhâfizu-muhâfazeten, devam etmek demek, müdâvemet mânâsına geliyor, yâni hiç bırakmadan, o şeyin peşini bırakmadan hıfzetmek, aynı kuralı yürütmek mânâsına...

Şimdi bu arada tabîî, Türkçe tenkitlerimize geçelim: Kötü bir şey söylendiği zaman Türkçe’de, bir kimsenin yanında, meselâ:

“—Falanca adama bir araba çarpmış, dokuz takla atmış, on beş yerinden kırılmış, hastaneye kaldırılmış...”

Hemen diyorlar ki: “—Allah muhâfazâ!..”

‘Allah muhâfaza’ bir kere cümle olarak yarım bir cümle oluyor. Öyle değil yâni, yanlış olduğu oradan da belli. Allah muhâfaza, eğer muhâfaza sözü alınırsa, “Allah devam ettirsin!” demek olur. Yâni, tamamen ters bir mânâ... “Bu kazalar peş peşe devam etsin!” gibi oluyor.

Aslı nasıl ibârenin: (*Allâhümma'hfaznâ*) (*Allâhümme*) sözü, (*ihfaznâ*) sözüne bağlandığı için, (*Allâhümma'hfaznâ*) oluyor, halk da onu “Allah muhâfaza” sanıyor. “Allah muhâfaza” diye bir cümle, zâten doğru olmaz. (*Allâhümma'hfaznâ*), “Yâ Rabbi, sen bizi ondan koru!” demek.

Aynı kökten, *hafize-yahfazu-hıfz* kökünden, mufâale bâbına girince *hâfaza*, *yuhâfizu*, *muhâfazaten*; müdâvemet mânâsına geliyor.

(*Ve men hâfaza aleyhâ*) “Kim namaza devam ederse...” Yâni bir kılıp, bir bırakmak değil... Ramazan’da kılıp, Şevval’de bırakmak değil... “Ömrü boyunca devam ederse, sımsıkı sarılırsa ve bu adeti kendisinde muhafaza ederse, yâni bırakmazsa; (*bi-ciddihâ*) bütün gayretiyle, bütün ciddiyetiyle namaza sarılırsa...”

Çünkü, namaz çok önemli bir ibadet! Onu vurgulamaya çalışıyorum, ben de bu hadis-i şerifi okuyarak.

الصَّلَاةُ مِعْرَاجُ الْمُؤْمِنِ

(*Es-salâtü mi'râcü'l-mü'min*) “Namaz mü'minin Mi'racıdır.” deniliyor bir başka hadis-i şerifte... Bir de:²

الصَّلَاةُ عِمَادُ الدِّينِ

(هَب. عن عمر؛ الديلمي عن علي)

² Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.39, no:2807; Hz. Ömer RA'dan. Deylemî. *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.404, no:3795; Hz. Ali RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.442, no:18889, 18891; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.608, no:1621; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XIV, s.69, no:13809.

(*Es-salâtü imâdü'd-dîn*) “Namaz dinin direğidir.” deniliyor.

Burada da, bu bilgilerin destekçisi bir başka ifade, Efendimiz namazı anlatıyor:

“—İman demek namaz demektir. Kalbini kim namaz böyle tamamen açarsa, kalbine namazı yerleştirirse, tam mânâsıyla gönlüne yerleştirir de namazı tam severse ve bütün ciddiyetiyle namaz kılmaya devam ederse...” Yâni, bir kılıp bir bırakmak değil, devamlı olmak. İbadetin devamlısı makbul...

Aziz ve sevgili izleyiciler ve dinleyiciler! Hem kendiniz, hem yakınlarınız ve dostlarınıza, hem de ulaşabildiğiniz her müslümana, herkese:

“—Namaz böyle gelip geçici bir ibadet değildir. Namaz mü'minin Mi'racıdır, çok şerefli dir. Allah'ın huzuruna çıkmış oluyor namaz kılınca insan. Bunun zevkini kavramak lâzım, büyüklüğünü anlamak lâzım! Aman namaza devam edelim!..” demeli ve teşvik etmeli!

“—Buyurun namaza beraber gidelim! Gel kardeşim namazı kılıverelim, ondan sonra sohbet ederiz. Hadi abdestini al bakalım yavrum!..” filân diyerek etrafımızdaki insanları namaz kılmaya teşvik etmeliyiz, destek olmalıyız.

Onların kıldığı namazlardan da, tabii sevap kazanacağız.

Şimdi buradaki ifade çok önemli: (*El-îmânü es-salâtü*) “İman namaz demektir. İmanlıysa mutlaka namaz kılacak ve kalbine namazın sevgisini yerleştirecek. Ve bir de bütün ciddiyetiyle, gayretiyle, olanca gücüyle namaza devam edecek.”

(*Ve vaktihâ*) “Vakitlerine, (*ve sünenihâ*) sünnetlerine kim böyle bütün ciddiyetiyle, sımsıkı sarılarak devam ederse; (*fehüve mü'minün*) işte mü'min kimse o kimsedir.”

Evet, o zaman aziz ve muhterem kardeşlerim, çeşitli şeytanî aldatmacaları aşalım, şeytana aldanmayalım! Şeytan bizi kandırıp da karşımıza geçip, ondan sonra kıs kıs gülmesin:

“—Bak, aldattım, Allah'ın sevmediği duruma düşürdüm bu müslümanı!” dedirtmeyelim.

Kendine güldürme, öyle düşmen-i bed sîreti!

dediği gibi, Diyarbakırlı Saîd Paşa'nın manzumesinde...³ O kötü gidişli düşmanı karşımıza geçirtip güldürtmeyelim kendimize, namazı kılalım! Hem de kalbimizi açarak, kalbimizin tahtına namaz sevgi-sini yerleştirerek, bütün ciddiyetimizle namazı kılmaya gayret edelim!..

³ Diyarbakırlı Said Paşa'nın (1832-1891) Muhammes'inden bir kıta:

Haline şeytân güler, gördükte sende gafleti;
Üstüne güldürme, öyle düşmen-i bed-sîreti;
Hâin olma, ver emânetle cihâna şöhreti;
Herkesin destindedir âlemde züll ü rıf'ati;
Müstakîm ol, Hazret-i Allah utanırdır seni!

Aman Ramazan'dan sonra gevşemeyelim!
Ramazan'dan sonra Ramazanda kazandığımız
güzel adetleri bırakmayalım!.. Teravih'i
kılıyorduk, 33 rekât oluyordu vitriyle, yatsısıyla
beraber. Artık biraz daha azaltılmış oldu.
Ramazan'ın dışında teravih yok. Ama keşke
olsa, ne kadar güzel bir ibadetti. Namaza
devam edelim!..

Namaza devam hususunda kendinizi yoklayın,
gayrete getirin! Hanımınızı teşvik edin, çoluk
çocuğunuzu teşvik edin, çevrenizi teşvik edin!..

Namazı sevmiyorsanız, neden sevmediğinizi
tahlil edin kendi kendinize:

“—Ben namazı niye sevmiyorum? Şeytan bana
neresini soğuk göstertiyor bunun?.. Yâni, bu
kadar faydalı bir şey... Elimi ayağımı yıkıyorum;
serinlemek olsa, o bile kârdır. Temizlik olsa,
elimin ayağımın yıkanması, yüzümün yıkanması;
o bile ne kadar kârlı... Bir de bu eğilip kalmak,
belli zamanlarda beden hareketi, ne kadar
güzel...

İnsan Cenâb-ı Hakk'ın huzuruna çıkıyor, Cenâb-ı
Hak ile münâcaat eyliyor, mü'minin Mi'racı...”
diyerek, namazın güzelliklerini anlamaya
çalışıp kılmalıyız.

Söylemek istediğim şeylerden birisi bu:
Ramazan'da namazlarınıza dikkat ettiğiniz gibi,
Ramazan'dan sonra da aynı şekilde dikkatli
olun!..

b. İman ve Amel

İkincisi:⁴

الْإِيمَانُ وَالْعَمَلُ شَرِيكَانِ فِي قَرْنٍ، لَا يَقْبَلُ اللَّهُ
تَعَالَى أَحَدَهُمَا إِلَّا بِصَاحِبِهِ

(ك. فى تاريخه، والديلمى عن على)

RE. 193/9 (*El-îmânü ve'l-amelü şerîkâni fî karnin, lâ yakbelu'llàhu teâlâ ehadehümâ illâ bi-sâhibihî.*)

Bu hadis-i şerifi Deylemî, Hazret-i Ali Efendimiz'den rivayet etmiş. Hazret-i Ali Efendimiz'i özel olarak sevenlere ithaf ediyorum, bu hadis-i şerifi. Ne buyuruyor Peygamber Efendimiz:

(*El-îmânü ve'l-amelü şerîkân*) “İman, inanç ve amel eylemek, yâni ibadet, icraat. İnancına göre davranışlarda bulunmak, hareket etmek. Bu ikisi, (*şerîkâni fî karnin*) aynı zamanda, bir arada ortaktırlar. Bir arada bulunurlar, aynı anda ikisinin birden insanda olması lâzım! Hem iman olacak. Hem de imanına göre icraat olacak. İmanına göre yaşam olacak.”

(*Lâ yakbelu'llàhu teâlâ ehadehümâ*) “Yüce Allah, Rabbimiz, alemlerin Rabbi, her şeyin Rabbi, her şeyin hâlikı, sahibi, râzıkı Mevlâmız, bunlardan sadece birisini; yâni sadece imanı yahut sadece ameli kabul etmiyor.”

⁴ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.111, no:375; Hz. Ali RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.150, no:421; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XI, s.64, no:10262.

Yâni imanı var, icraatı yok, ameli yok... Ameli var, ama imanı yok... Yüz rekât namaz kılıyor ama, inançsız. Neden kılıyor, bilmem ama işte yapıyor veyahut oruç tutuyor, veyahut şunu yapıyor ama, inancı yok... Yâni, “Birisini ötekisi olmaksızın, beraber olmaksızın kabul etmez; (*illâ bi-sâhibihî*) ancak beraber olursa, kabul eder.” İmanı da olacak, imanına göre icraatı da olacak. İkisi birden olduğu zaman, Allah kabul eder; tek tek kabul etmez.

“—İmanım var, benim kalbim temiz!..”

“—Temiz ama kardeşim, bak, Allah sadece imanı kabul etmeyeceğini Peygamber Efendimiz’e bildiriyor.”

Bakın hadis-i şerifler bizim ne kadar yanlışlarımızı düzeltiyor.

Bizim kahve kültüründe, halk arasındaki avam sohbetlerinde:

“—Kalbim temiz, yeter!” gibi bir yetinme duygusu, tatmin duygusu yaygın. Herkes böyle söylüyor:

“—Benim kalbime bak kardeşim, benim kalbim temiz!..”

Her türlü şeyi yapıyor, günahı işliyor. Her türlü iyi işi yapmamakta da, tembelliğe devam ediyor. Ondan sonra, “Benim kalbim temiz!” diyor ve umuyor Allah’tan. Ama Allah-u Teâlâ Hazretleri, işte bak, imanı var ama ameli yoksa, onu kabul etmiyor. Kalbin temizliğinden öteye, iman çok yüksek bir şey... Yâni, ille amel de olacak!

Onun için, aziz ve muhterem kardeşlerim! Biliyorum, mü'minsiniz, Allah'a inanıyorsunuz, Peygamber Efendimiz'i seviyorsunuz, Kur'an-ı Kerim'e bağlısınız. İmanınızda şüphem yok, tamam, mü'minsiniz.

Hatta ben biliyorum ki meyhanede içki içen sarhoş bile; falanca yerde, falanca günahı işleyen kimse bile, konuştuğun zaman, "Allah Allah!.." diye insanı hayrete sevk edecek kadar sağlam sözler söyler.

Bir keresinde ben İstanbul'dan Ankara'ya gidiyordum. Uçağa bindim, uçak tıklım tıklım dolu... Yanımda bir boş yer var, sadece onu bekliyoruz sanki. Herkes yerine yerleşmiş, bir müşteri benim yanıma gelecek, oturacak...

Ben de merak ediyorum, "Kim bu?" filân diye. Arka taraftan, en son anda, zaten sarhoşluğundan dolayı sona kalmış galiba; çok zil-zurna sarhoş bir adam geldi. Leş gibi içki kokuyor. Yâni, içmeyene çok çirkin geliyor kokusu. Korkunç içmiş. Sallana sallana geldi, yanıma oturdu. Bir de, döndü bana böyle, baktı. Sakallıyım ben...

"—Es-selâmü aleyküm hocam!" dedi. Ne diyeyim, selâm verdi.

"—*Ve aleyküm selâm!*" dedim.

Ondan sonra, konuşmağa başladı. Sarhoş, çok fena halde sarhoş... Onun için, yüksek sesle konuşuyor, bütün uçaktakiler duyuyorlar. Yâni, artık o 165 kişilik uçaklar mıydı, neydi bilmiyorum.

Böyle bir tarafta iki sıra, bir tarafta üç sıra, beş kişi bir sırada oluyor. O uçaklardandı. Artık hangi modeliyse uçakların...

Yâni, 160-170 kişilik uçaklardan. Tıklım tıklım dolu...

Akşam vakti, pazar günü Ankara'ya gidiyoruz. Son uçaktı galiba...

Artık bir başladı:

“—Hocam, sen beni hor görme.”

“—Tamam, hor görmüyorum.”

“—İşte ben de mü'minim.”

“—İyi, mâşâallah!”

“—İşte bu insanlar böyle, bilmem ne...

İslâm'ın kıymetini bilmiyorlar...”

Yâni, öyle lâflar söyledi ki, bana fırsat verseler hoca olarak, işte Ankara'ya kadar gidiyoruz, 45-50 dakika;

“—Hocam şurada mikrofonu al, vaaz ver!” deseler bana, dini öven, İslâm'ın güzelliğini anlatan neler söyleyeceksem, o sarhoş, onların hepsini söyledi.

Çok samimi olarak da söylüyor, sarhoş olduğundan zaten...

Hani, şöyle bir şiir hatırlıyorum:

*Garip bir de sarhoş oldu mu hancı,
Bütün dertlerini der yavaş yavaş...⁵*

Artık olduğu gibi içini samimi olarak söylüyor.
İmanı var, ama sarhoş...

Demek ki muhterem kardeşlerim, kimseyi
hor görmemek lâzım! Hiç beğenmediğin, dış
görünüş itibariyle günahlı bir durumda olduğu

⁵ Bekir Sıtkı Erdoğan'a ait şiirin tamamı şöyle:

*Gurbetten gelmişim, yorgunum hancı
Şuraya bir yatak ser yavaş yavaş
Aman karanlığı görmesin gözüm
Beyaz perdeleri, ger yavaş yavaş
Sıla burcu burcu... ille ocağım
Çoluk çocuk hasretinde kucağım
Sana her şeyimi anlatacağım,
Otur başucuma, sor yavaş yavaş*

*Güç bela bir bilet aldım şişeden
Yolculuk başladı Haydarpaşa'dan
Hancı n'olur, elindeki şişeden
Birkaç yudum daha ver yavaş yavaş*

*Ben o gece, hem ağladım, hem içtim
İki gün, diyardan diyara uçtum
Kayseri yolundan, Niğde'yi geçtim
Uzaktan göründü, Bor yavaş yavaş*

*Garibim, her taraf bana yabancı,
Dertliyim; çekinme, doldur be hancı
İlk önce kımıldar hafif bir sancı
Ayrılık sonradan kor yavaş yavaş*

*Bende bir resmi var, yarısı yırtık
On yıldır evimin kapısı örtük
Garip bir de sarhoş oldu mu artık
Bütün sırlarını der yavaş yavaş*

*İşte hancı ben, her zaman böyleyim
Öteyi ne sen sor, ne ben söyleyim
Kaldır artık, boş kadehi neyleyim
Şu bizim hesabı, gör yavaş yavaş*

için sevemeyeceğin insanda bile, iman olabilir. O da tabii mü'min... Ne sebeple o günaha bulaşmışsa bulaşmış.

Tabii, günahı mâzur görmek mümkün değil, günahı sevmek mümkün değil. Günah sevilmez ama, günahkâra acımak lâzım! Günahkârı gûnahtan kurtarmaya çalışmak lâzım! Günahkâra kızmamak, acımak lâzım:

“—Bu günahkârı şeytan kandırıyor. Yazık, bu haliyle giderse cehenneme düşürecek, mahvedecek; aman bunu kurtarayım!” diye çalışması lâzım mü'minin.

İşte burada, böyle kimselere de açıksa söyleyeceğimiz bir şey.

Yâni:

“—İman yetmiyor kardeşim! İmanın güzel ama, güzel icraatın da olacak. Amel olacak, ilmiyle, bilgisiyle imanın gereği olan icraatı da yapacak!”

İmanın gereği nedir?.. Açık, kısa kısa özetlenmiş. Kitaplarda da teferruatlı bilgiler verilmiş. İşte bir müslümanın namaz kılması lâzım, kesin. Ama pek çok müslüman kılmıyor. Zekât vermesi lâzım zenginse... Hacca gitmesi lâzım, oruç tutması lâzım!.. İşte bazıları tutuyor da, bazıları tutmuyor.

Meselâ, bu sefer çok hayret ettim, burada bir kardeş vardı. Arkadaşlar, söylediler; bu Ramazan'da oruç tutmamış. Vah, yazık!..

Yâni, niye tutmadı? Allah cezalandırmış ki, orucu nasib etmemiş. Yâni, bir insan bir orucu tutmuyorsa, ibadeti yapamıyorsa, Cenâb-ı Hak onu cezalandırdığı için yapamıyor demektir. Çünkü sonunda cezaya çarpılacak. Cezaya çarpılmanın şartları oluşuyor onu yapmamakla. Onun için, hemen o zaman uyanması lâzım aslında.

Ama işte şeytan bir yakaladı mı insanı, bir yerden; İslâm'ı sevdirtmemeye başlıyor. Önce ibadeti sevdirtmiyor. Ondan sonra biraz daha üstüne yüklenirsen; bu sefer seni sevmiyor, müslümanları sevmiyor, imanı sevmiyor, derken Kur'an'ı sevmiyor; derken mahvolup gidiyor. Kâfir olarak, dinsiz olarak, imansız olarak bir yerde hayatı noktalanıyor, mahvolup gidiyor.

Şimdi bana, bu akşam telefon etti bir yakınım; diyor ki:

“—Bir kadın var. Başını örttü, kapandı. Kocasını başladı döğmeye...”

Hani 20. Yüzyıl, 21. Yüzyıl?.. Hani çağdaşlık?.. Hani kadınlara el kalkmazdı, hani centilmenlik vardı, hani kadın hakları vardı, hani feminizm vardı?.. Yâni, o kadının inancına göre başını örtmesi... Kocasını olduysa kocası oldu, ne olmuş yâni? Karışmaya ne hakkı var?.. Döğüyormuş,

Kur'an-ı Kerim'i yerlere atmış, üstüne basmış, hakaret etmiş... Tam kâfirlik yâni. Kur'an'a da inanmıyor. Şeytan bak ne noktalara getiriyor. Hem insanı yetten çıkartıyor; çünkü

karşısındakinin hürriyetlerine müdahale ettiriyor. Barbarlık... Hem de ondan sonra, Allah'ın kelâmını ayaklar altına aldırıyor. Aslında kendisini mahvediyor. Yâni, o anda kendisi mahvoluyor, Allah'ın kahrına, gazabına uğruyor.

“—Sonra çoluk çocuğu, bir de kızı var. O da babası gibi, o da annesine karşı...” dedi.

Sübhànallah! Bizim Türkiye’de ne oluyor ki, insanlar böyle, şehid torunları, mü’minlerin evlâtları, ahâlisinin yüzde yüze yakın kısmı müslüman olan Türkiye’de ne hâle geldik. Nerden böyle oldu?.. Müstehcen dergilerden, gazetelerden, bozuk yayınlardan, yalan yanlış sözlerden insanlar ne noktaya getirilmişler. O da tabii, her konuşmacının vebali...

Dün burada, Türk kanalından bir televizyon oyununu seyrediyorum. Orada birisi söylüyor ki:

“—Seni Allah affetmez, affetmeyecek! Bu günahlarından, yâni suçlarından, yaptığın kötülüklerden dolayı cehenneme atacak!” filân diye bağırıyor.

Tabii, kimi cehenneme atacağını Allah bilir, insanlar bilemez. Yâni, “Böyle gidersen cehennemlik olabilirsin.” deriz ama, öyle gideceğini bilemeyiz. Sonunu nasıl olacağını Allah biliyor. Kimsenin kimseye, “Sen cehennemliksin!” demeye hakkı yok.

Oyunu düzenleyen böyle düzenlemiş, filmi çeviren böyle söyletiyor:

“—Allah seni cehenneme atacak!”

Bilemezsin ki, sen Allah’ın ona ne muamele yapacağını... Belki tevbe nasib eder, en son anda güzel bir hal ile cennetlik eder.

Şimdi bizim profesör büyüklerimizden, bizim imtihanlarımıza, jürilerimize girenlerden bir tanesini sordum:

“—Ne oldu falanca hocam?” filân diye.

Seccadesinden kalkmıyormuş, boyna kaza namazı ödüyormuş. Nasıl sevindim, nasıl hoşuma gitti! Zaten ciddi bir hanımefendi, alim bir üniversite hocasıydı. Çok memnun oldum, dualar ediyorum, Allah razı olsun...

Yâni, değişebilirler. Onun ona, “Sen cehennemlik olacaksınız!” demesi doğru değil. Ama yazar, bu sefer de cevapta diyor ki:

“—Zaten ben Allah’ın rızasını ummuyorum, cenneti de istemiyorum, cehennemden de korkmuyorum!” diyor.

Bu da küfrü, bir oyunun içinde, insanların, seyredenlerin, duyanların kafasına sokmak demek... Bu da çok yanlış bir şey!.. İnsan cenneti istemezse, mutluluğu istemezse, ahireti istemezse, ahiretteki ebedî saadeti istemezse, dünyada güzelliği, adaleti, mutluluğu istemezse; o insan mahvolmuş demektir. Yâni,

böyle bir yürek, böyle bir zihniyet, reklamı yapılacak bir zihniyet değil.

Ama maalesef işte böyle oyunlarla, filmlerle insanların kafası bozuluyor, bozuluyor, bozuluyor... Sonunda insanlar birbirine hücum eden, döğen, kıran, geçiren, ezen kötü insanlar oluyorlar, barbarlaşıyorlar. Bu da toplumun bir problemi tabii...

Bu toplumda, meselâ Avustralya toplumunda bir adam bir kadını döğsün... Bütün Avustralya hükümeti peşine düşer, adamı cezalandırırlar. Yâni bir defa döğen polise şikayet edildi mi, ikinci defa döğdüğünün haberi gelirse, hapse atarlar. Kesin...

Ama Türkiye’de döğülüyor, söğülüyor, hakarete uğruyor. Çok çeşitli haksızlıklar yapılıyor. Adet olmuş. Hatta kendisine haksızlık yapılan da, sesini de çıkartmıyor, hakkını da aramıyor. Acaip bir şey!.. Yâni, içtimaî terbiyemizde çok eksik taraflar var.

İmanın tezahürü ne olacak?.. Yâni mü’min insan, bir kadın, bir çocuk, bir delikanlı, neyse... Bunun sonucu ne olacak, hayatta bu nasıl görünecek?..

Deminki hadis-i şeriflerden anladığımız: İmanına göre icraatı olması lâzım, müslümanca yaşantısı olması lâzım! Bir kere namazı kılması lâzım, namaz dinin direği...

c. Sabır ve Şükür

Üçüncü hadis-i şerif. Deylemî, Enes RA'dan rivayet etmiş.

Buyuruyor ki Peygamber SAS Efendimiz:⁶

الْإِيمَانُ نِصْفَانِ: فَنِصْفٌ فِي الصَّبْرِ، وَنِصْفٌ فِي الشُّكْرِ

(هَب . والديلمى عن أنس)

RE. 193/8 (*El-îmânü nısfânî*) “İman iki kısımdır, yarı yarıya iki yarımından meydana gelir, iki yarımındır. (*Nısfun fi's-sabr*) Yarısı sabırdadır. (*Ve nısfun fi'ş-şükür*) Yarısı da şükürdedir.”

Buradan da neyi anlıyoruz: Bir insanın yaşantısındaki olayları iki grupta toplamak mümkündür. Bir kısmı üzücü olaylardır. Tahammül edilmesi, dış sıklılması gereken olaylardır, sabrı gerektiren olaylardır. O sabırdan dolayı, sabrederse mü'min sevap alır.

Misâl: İşte Ramazan geçti, oruç sabır... Ramazan ne idi? Sabır ayıydı. Ramazan demek, sabır ayı demektir. Yemedi, içmedi. Sıcak yerlerde, bu Avustralya'da uzun sürdü Ramazan; İsveç'te kısa sürdü. İşte artık sabretmek gerekti.

⁶ Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.123, no:9715; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.127, no:159; Harâitî, *Fadîletü'ş-Şükür*, c.I, s.39, no:18; Cürçânî, *Târih-i Cürçân*, c.I, s.410, no:712; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.111, no:378; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.26, no:61; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XI, s.64, no:10261.

Sonra başka ne sabırdır?.. Meselâ, cihad sabırdır. Sonra başka ne sabırdır?.. İslâm'ı sen yaşamak istiyorsun, kâfir de ezmek istiyor seni; kâfirin cevr ü cefâsına sabır... Dünyadaki kaderin cilvelerine sabır... İnsana fakirlik gelir, yorgunluk gelir, hastalık gelir... Sabır, sabır, sabır... İşte onlardan sevap kazanır müslüman.

Demek ki, sevap kazanmak için sebeplerin yarısı sabır...

Sabırdan sevap kazanır, cennetlik olur.

Yarısı da nereden?.. Şükür... Cenâb-ı Hak nimetler veriyor, yiyecekler veriyor, içecekler veriyor, sağlık veriyor, afiyet veriyor, çoluk çocuk veriyor, akraba veriyor, eş dost veriyor, samîmî arkadaşlar veriyor... İnsan yeri gelince, her birisiyle ayrı mutlu oluyor.

“—Çok şükür yâ Rabbi, çok şükür yâ Rabbi, çok şükür yâ Rabbi!..” diye, şükrettikçe de sevap kazanıyor.

Bir müslüman şükrettikçe sevap kazanır, sevap kazanır, sevap kazanır... Ramazan'da gündüz oruç tutuyorduk, sevap kazanıyorduk; akşam iftar ediyorduk, nimetleri yiyorduk, “El- hamdü lillâh!” diyorduk, dua ediyorduk, şükürden sevap kazanıyorduk.

Ramazan'da değil sadece, hayat boyunca da böyle... Mutlu olaylara şükredince, sevap kazanırsınız; sıkıcı, üzücü, baskılı olaylara da tahammül edince, sabredince sevap kazanırsınız. Hem sabırdan sevap, hem şükürden sevap vardır. Onun için;

“—İman iki bölüktür. Bir bölümü sabırdadır, bir bölümü şükürdedir.” buyuruyor Peygamber Efendimiz.

O halde, müslüman kardeşlerim! Siz de başınıza gelen olaylara bakın!.. Sevindirici olaylarsa, “Yâ Rabbi, çok şükür!” deyin! Çünkü her şeyin, mukadderâtın, bütün kararları Cenâb-ı Hak’tan... Onları nasib eden Allah’tır. Sevindirici şeyleri veren Allah’tır. Allah’a şükredin!..

Üzücü olaylar; ölüm, hastalık, dert, sıkıntı, heyecan, bilmem ne... Onlar da Allah’ın imtihanı. Peygamberlere de gelmiş. Eyyüb AS’ı duymadık mı? Ne kadar sabretmiş, kaç yıl rahatsız yatmış, neler çekmiş!.. Peygamber, Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin sevgili kulu Eyyüb AS, ne kadar sıkıntı çekmiş. Sıkıntılardan da insan sevap kazanıyor.

O halde mü’min olarak, başımıza sıkıcı olaylar gelince gevşemeyeceğiz. Bileceğiz ki, oradan da sevap kazanılıyor. Tahammül edeceğiz, imtihandır diyeceğiz. Gene imanımız, zevkimiz, şevkimiz aynen devam edecek.

Hatta ârif kullar, evliyâ, Allah’ın sevgili, mübarek kulları, böyle belâlardan, musîbetlerden sabredince daha çok mükâfat geldiğini bilirler, onlara daha çok sevinirler. Çünkü rahat vakit geçirdiği zaman, oradan bir şey yok ama; sıkıntılı vakit geçirip de tahammül ettiği zaman, Allah sabredenlerle beraberdir.

Duymadınız mı:

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ

(البقرة: ١٥٣)

(*Inna'llàhe mea's-sàbirîn*) “Şüphe yok ki, Allah sabredenlerle beraberdir.” (Bakara, 2/153)

إِنَّمَا يُوفَى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ

(الزمر: ١٠)

(*Innemâ yüveffe's-sâbirûne ecrâhüm bi-gayri hisâb*) “Allah sabredenlere ecr ü sevaplarını, mükâfatlarını hesaba sığmayacak kadar çok çok verecek.” (Zümer, 39/10)

Onun için, büyük evliyâullah ve Allah'ın mübarek kulları peygamberler, çok sabırlar etmişlerdir. Nuh AS'ın kavmine sabrı... Mûsâ AS'ın Firavun'un zulmüne sabrı... İbrâhim AS'ın Nemrud'a karşı, çeşitli zulümlere karşı sabrı...

İsâ AS'ın ve havârilere sabırları... Sonra, Peygamber Efendimiz'in ve ashabının çeşitli çeşitli sabırları... Onları göz önüne getireceğiz.

Tabii, şükredilecek olaylarla da karşılaşınca, bileceğiz ki onları Cenâb-ı Hak gönderdi, nasib etti; “Çok şükür yâ Rabbi bu nimetlere!” diye içten, cân ü gönülden şükran duygusuyla dolacağız. Rabbimize karşı sevgimiz artacak.

d.Mü'min İffetlidir

Diğer bir hadis-i şerif. Ebû Nuaym rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:⁷

الْإِيمَانُ عَفِيفٌ عَنِ الْمَحَارِمِ، عَفِيفٌ عَنِ الْمَطَامِعِ

(حل. عن محمد بن النضر الحراني مرسلًا)

RE. 193/3 (*El-îmânü afîfün ani'l-mehàrim, afîfün ani'l- metàmi'.*)

(*El-îmânü afîfün ani'l-mehàrim*) “İman iffetlidir, haram olan şeylere karşı tok gözlüdür.” Yâni aldırılmaz, istemez, o tarafa meyletmez. Şurada tatlı tatlı haramlar var, zevkler, eğlenceler, keyifler var; mü'min o tarafa meyletmez. Neden?.. Günah onlar. Onlar haram diye, onlara karşı iffetli davranır, yaklaşmaz.

(*Afîfün ani'l-metàmii*) “Tama'lardan da iman afiftir. Yâni, mü'min tamahkârlıklara da düşmez, tenezzül etmez. Süflî tamahlara da tenezzül eylemez.” İmanlı olan bir insanın davranışı asaletlidir. Müstağni tavırlıdır imanlı insan... Karşısına haram şeyler geldiği zaman, kale gibi sağlam durur.

⁷ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.113, no:381; Esmâ bint-i Umeys RA'dan.

Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VIII, s.224; Ahmed ibn-i Hanbel, *Zühd*, c.I, s.36; İbn-i Ebî Asım, *Zühd*, c.I, s.36; Muhammed ibn-i Nadr el-Harrâsî Rh.A'ten.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.25, no:58; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XI, s.61, no:10256.

“—Buyur kardeşim!..”

“—Yok, teşekkür ederim. Bunu bana teklif etme, ben mü’minim, ben böyle haramlara bulaşmam!..”

“—Yâhu ye işte, rüşveti aldık, beş arkadaşız, bir tanesi de sensin dairede, al bunun da beşte biri senin!..”

“—Yok! Ben öyle rüşvet müşvet, haram maram yemem.” diyor, kale gibi gayet sağlam duruyor.

Sonra, tamahkârlıklara da, ummalara da, heveslenmelere de, gönlün çeşitli meyillerine karşı da iffetlidir, onlara da tenezzül etmez. Herkes tamah eder, olmadık şeyi yapar. “Falanca adam bana biraz menfaat sağlayacak, filânca adam belki şunu verecek...” filân diye, tamahkârlığından dolayı çok yanlış işleri yapar. Mü’min öyle yapmaz, tamah etmez.

“—Yâ bunu böyle yaparsan kardeşim, eline çok şeyler geçecek...”

“—Hayır, istemem ben!.. Ben haramdan kazanç istemem, haramdan menfaat istemem.”

“—Yâhu, sana bir yalı alacağız deniz kenarında, Mercedes alacağız son model, 500 Mercedes...”

“—İstemem!..”

Haram olduktan sonra, Allah’ın sevmediği yol olduktan sonra, mü’min iffetlidir. İşte bu da, yâni böyle cazibeli günahlara, tamahkârlıklara, menfaatlara karşı direnebilmek de imandandır. İman bu demektir.

O halde aziz ve muhterem kardeşlerim, şeytan bazı şeyleri karşımıza süsleyerek çıkartırsa, “Ye bunu, iç bunu, yap bunu!.. Gel buraya, işle şunu!” diye; imanlı isek, “Ben yapmam!” diyebileceğiz, diyebilmeliyiz. İmanın gereği budur, mü’min böyle yapar, “İstemiyorum!” der.

“—Yâhu, ne biçim adamsın sen ya?.. 21. Yüzyıl’da böyle olur mu? Ne kadar safsın! Herkes balıklama atlıyor böyle şeye...”

“—Herkes balıklama atlayabilir; ben mü’minim, ben ahirete inanıyorum! Ben haramlardan uzak durmağa ahdetmişim, Allah’ın buyruğunu tutmağa niyet etmişim. Allah’ın verdiği helâller bana yeter, ben haramlara tenezzül etmem!..” der.

Şimdi ben, bu gazetelerdeki suiistimal, hortumlama olaylarını okudukça, hayret ediyorum. Biliyorum, adamın milyarları var. Yâni ömrünün sonuna kadar çalışmadan bir kenarda otursa, mevcutları yiye yiye bitiremez. Ama gene de devletin malını çarpıyor, usulsüz krediler hortumluyor. Ye babam, ye babam, ye babam... Yâni patlayacak yemekten ama, yapışmış, sülük gibi milletin kanını emmeğe devam ediyor. Patlayıncaya kadar şişmiş, şişmiş, şişmiş... İşte artık ne zaman patlayacak, Cenâb-ı Hak cezasını ne zaman verecek?..

Aldıklarını yemesi mümkün değil. Mirasçılara kalacak veya gene bir yerden, haydan gelen huya gidecek. Ama o haramı yiyor.

Mü'min öyle yapmaz. Mü'min Allah'tan korkar, menfaatli de olsa haramlara, günahlara, herkesin tamah ettiği şeylere yanaşmaz.

e. İman Allah Sevgisidir

Ve nihayet en yüksek durum, son hadis-i şerif. Deylemî ve İbnü'n-Neccâr Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmişler. Buyuruyor ki Peygamber Efendimiz:⁸

الْإِيمَانُ فِي قَلْبِ الرَّجُلِ، أَنْ يُحِبَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ

(الديلمى، وابن النجار عن أبي هريرة)

RE. 192/11 (*El-îmânü fî kalbi'r-racüli, en yuhibba'llàhe azze ve celle.*) “Mü'minin gönlünde iman, Aziz ve Celîl olan, çok izzetli, çok celâlli olan, sonsuz izzet, sonsuz celâl sahibi olan Allah'ı sevmesidir.” Kalbinden, yâni kalp de gönül demek; içinden gönlünden, Aziz ve Celîl olan Allah'ı seviyorsa, işte o mü'mindir. O sevgi uyanmamışsa, iyi mü'min değildir.

Şimdi siz kendinizi ölçün! Şöyle ölçün, aziz ve sevgili izleyiciler ve dinleyiciler: Neyi seviyorsunuz? Sevdiğiniz basit şeyleri yazın kâğıda... Meselâ:

“—Tarçınlı sütlacı seviyorum.”

“—Tavuk göğsünü seviyorum.”

⁸ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.114, no:386; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.40, no:86; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XI, s.62, no:10257.

“—Kaymaklı kadayıfı çok seviyorum.”

“—Sıcak günde, buzdolabında soğumuş karpuzu çok seviyorum.”

“—Kış gününde sabahleyin sütü, sahlebi çok seviyorum.” Sevdığınız şeyleri sıralayın, şöyle basitinden yükseğine doğru:

“—Hanımımı çok seviyorum.”

“—Annemi daha çok seviyorum, babamı daha çok seviyorum...”

İnsanın sevdiği şeylere karşı davranışları bellidir. Sevdiği bir şeyi almak ister. Parası olsa, hemen gidip alacak... Hemen sahlebi içecek... Hemen karpuzu alacak... Hemen baklavayı alacak... Yâni alıp, elde edip, onu yemek ister.

Arabayı çok seviyor çocuklar. Annesine, babasına yalvarıyor:

“—Büyüdüm artık, ehliyeti aldım, ne olur bana güzel bir araba alın! BMW olsun, spor olsun, şöyle olsun, böyle olsun...”

“—Yapma evlâdım, etme evlâdım, biraz daha dur!”

“—Yok, çok istiyorum!”

Yâni sevdiği şeyi içinden istiyor insan.

Şimdi insanın içinde hakîkî iman varsa, Allah-u Teâlâ Hazretleri’ni sever ama; ben size toplumu az çok tanıyan, toplumla ilişkileri çok olan bir insan olarak söyleyeyim, siz de kendinizi yoklayın, etrafınızdaki insanları yoklayın: Bir sütlacı, bir kaymaklı kadayıfı, kâğıdın

üzerine yazdığınız bir şeyi sevdiğiniz kadar canlı bir şekilde, acaba sevginiz Allah-u Teâlâ Hazretleri'ne karşı nasıl?.. Onu bir ölçün!

Pek öyle bâriz bir şey yoksa, “Ben bu sevgiyi yok demeye utanıyorum ama, var diyecek bir alâmetini de görmüyorum!” diyorsanız, o zaman utanın!.. Utanın ki, her türlü güzelliğin sahibi olan Allah, her türlü güzelliği yaratan Allah, her türlü kemâlâta, güzelliklerin doruğuna, en yüksek noktasında, en fazla miktarda sahip olan, alemlerin Rabbi Allah-u Teâlâ Hazretleri'ni sevememişsiniz...

Bu neden oluyor?.. Tanımamaktan oluyor. Tanımadığı için, görmediği için, düşünmediği için sevmiyor.

“—Haa, o konuda hiç düşünmedim hocam!..”
Pek çok kimse düşünmediği için sevmiyor.

Tabii laf olarak küçük çocuklara annesi, babası, anneannesi, dedesi öğretiyor:

“—Evlâdım, en çok neyi sevmek lâzım!”

“—Balonu seviyorum, çikleti seviyorum, çikolatayı seviyorum...”

“—Yok, yok... En çok Allah'ı sevmek lâzım!.. Neyi sevmek lâzım, söyle bakayım?”

“—Ben en çok Allah'ı seviyorum!”

“—Hah, aferin...”

filân diye öğretiyoruz ama, “Hakîkaten Allah’ı sevmek insanın kalbine nasıl yerleşecek?” diye, bunun çaresini dede de aramıyor, anne de aramıyor, anneanne de aramıyor. Birçokları bu işi bilmiyorlar. Kendilerinin kafalarında birtakım bilgi kırıntıları var. Küçüklüğünden, belli zamanlardaki hayatının olaylarından edindiği birtakım izlenimler var... O zanların içinde, ama gerçek ilâhî aşkı bulabilmiş değil.

Çünkü, ilâhî aşkı bulan insanın hali belli olur. Aşığın hali her şeyinden anlaşılır. Oturmasından, kalkmasından, konuşmasından, bakışından anlaşılır; sesinin titremesinden anlaşılır. Yâni Cenâb-ı Hakk’ın sevgisinin hakîkîsine; sahtesine değil, lafına değil kendisine sahip olmak hakîkaten kolay bir şey değildir.

Bunun yolu nedir?.. Tasavvuftur, zikrullahtır, ma’rifetullaha erişmektir. Ma’rifetullaha eren, yâni Allah’ın bilgisine, Allah’ı yakından tanıma seviyesine yükselen insan, tanıyınca mutlaka sever.

Peygamber SAS Efendimiz’i de tarif ederken, sahabe-i kiram diyor ki:⁹

مَنْ رَأَهُ بِدِيهَةٍ هَابَةٍ، وَمَنْ خَالَطَهُ مَعْرِفَةً أَحَبَّهُ،
يَقُولُ نَاعِيْتُهُ: لَمْ أَرَ قَبْلَهُ وَلَا بَعْدَهُ مِثْلَهُ

(ت.ش.هب. عن علي)

⁹ Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.599, no:3638; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VI, s.328, no:31805; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.148, no:1415; İbn-i Esîr, *Üsdü'l-Gâbe*, c.I, s.15; İbn-i Sa’d, *Tabakâtü'l-Kübrâ*, c.I, s.412; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XI, s.30, no:5699; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.III, s.262; Ebü’s-Şeyh, *Ahlâku’n-Nebiy*, C.I, s.90, no:84; Hz. Ali RA’dan.

(*Men raâhû bedîheten hâbehû*) “Hiç görmemiş bir kimse, Rasûlüllah’ı birden bire görürse, Rasûlüllah’ın mânevî makamının ve görünümündeki heybetin tesirinden müthiş bir duygu içine düşer, titremeye başlardı. Heybetinin altında ezilirdi.

(*Ve men hàletahû ma’rifeten ehabbehû*) “Ama onu tanıyan, sohbetine devam edip sözünü dinleyen, mübarek cemâline baktı mı, severdi ve artık aşık olurdu.” Güzelliği yakından tanıyınca, o zaman seviyor, aşık oluyor. Aşk da çok yüksek noktalara çıkıyor.

(*Ve yekûlü nâitühû*) Onu vâsfeden, ancak şu sözü söyleyebilirdi: (*Lem era kablehû ve lâ ba’dehû mislehû.*) Ben ondan önce de, ondan sonra da onun gibisini asla görmedim!”

Allah-u Teâlâ Hazretleri’ni de ma’rifetullahı nisbetinde tanıyınca, o zaman aşkı muhabbeti artıyor. O zaman başka bir insan oluyor.

“—Nasıl bir insan oluyor Hocam, şöyle bir bizim bildiğimiz misal verebilir misin?..”

İşte Yunus Emre, buyur, herkesin bildiği bir misâl... Okuyun Yunus Emre’nin şiirlerini; görün! Okuyorsunuz zâten, ilâhîlerini biliyorsunuz:

*Eğer beni yandıralar,
Külüm göğe savuralar,
Toprağım anda çağıra:
Bana seni gerek seni!*

“Beni yaksalar, küllerimi havaya savursalar, küllerimin her bir tanesi yine, ‘Yâ Rabbi ben seni istiyorum!.. Yâ Rabbi, ben seni istiyorum!’ der.” diyor.

Yunusun ilâhilerindeki sözlerin altında yatan mânâyâ bak, Yunus'un sözlerinin büyüklüğüne bak!.. Oradan onun Allah sevgisini anlarsın.

Yunus tek misal değil; bizim mazimizde, bizim medeniyetimizde, bizim irfan tarihimizde; milyarlarca misal var... Böyle Allah'ın sevgisine ulaşmış mübarek evliyâullah zâtlar var... Her işi Allah rızası, Allah sevgisi için yapan, büyü evliyâullah var...

Hayır yapmışlar, hasenât yapmışlar, iyilikler yapmışlar, mescidler yapmışlar, hastaneler yapmışlar Allah rızası için, çeşmeler yapmışlar, köprüler yapmışlar... Yâni insanlardan hayır dua almak için, Allah'ın rızasını kazanmak için çok büyük hizmetleri olmuş Allah'ın dostlarının, Allah'ın aşıklarının.

Allah'ı sevmeyen bir insandan da bir hayır gelmiyor. Menfaatperest oluyor, hain oluyor, döneke oluyor, aldatıcı oluyor, palavracı oluyor, kendini beğenmiş oluyor... Bir fayda gelmiyor.

Eğer akli varsa insanlığın, hükümetlerin, eğitim teşkilatlarının, insanlara Allah'ı tanıtmak, sevdirmek yolunda çalışmalı!.. Allah'ı seven, Allah yolunda güzel işler yapar, herkese de faydalı olur. Toplumuna faydalı olur, devletine faydalı olur, milletine faydalı olur.

Dedelerimizin Allah yolunda canlarını vermesi, şehid olması, o büyük kahramanlıklar nasıl oldu?.. Allah aşkından oldu, Allah rızası için oldu. Allah Allah diye diye cihad etmediler mi?.. İşte o Allah aşkından oluyor.

Şehid olmadıkları zaman, “Ben niye şehid olamıyorum Allah bana şehidliği nasib

etmeyecek mi?” diye siperlerde ağlamadılar mı?.. İşte o hakîkî imandan oluyor.

Demek ki hakîkî iman, insanın gönlünde Allah sevgisinin yerleşmesiymiş. Bunun için ne yapacaksınız?.. Çok Kur’an okuyacaksınız. Evliyâullahın hayatlarını ve sözlerini çok okuyacaksınız. Allah’ı çok zikredeceksiniz, Allah’tan isteyeceksiniz. Allah’ın istediği iyi kul olmaya gayret edeceksiniz. Allah’ın istediği iyi işleri yapınca, iyi kul olunca, Allah size sevgisini, aşkını, muhabbetini kendisi ihsân edecek.

Herkes vermiyor, mükâfât olarak sevdiği işleri yapanlara veriyor. Allah’ın sevdiği işleri yapmağa çalışın ki, Allah size sevgisini ihsân etsin... Hakîkî dostları arasına sizleri, bizleri, cümlemizi kabul etsin... Hem dünyada hem de ahirette aziz ve bahtiyar olalım...

Allah-u Teâlâ Hazretleri iki cihan saadetine cümlemizi erdirsin, sevgili izleyiciler ve dinleyiciler!

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu’llâhi ve berekâtühû!..

Prof. Dr. Mahmud Es’ad COŞAN

05. 01. 2001 - AVUSTRALYA

[Bütün CUMA SOHBETLERİ’ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

